

prima instanță: G. Șișcanu
instanța de apel: L. Popova, A. Minciuna, I. Muruianu

nr. 2ra-1223/16

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Valentina Clevadî
Mariana Pitic
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Valentin Bolun, reprezentat de avocatul Petru Răileanu

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Eduard Ciocanu, reprezentat de avocatul Petru Răileanu împotriva lui Valentin Bolun cu privire la încasarea datoriei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 prin care a fost respins, din lipsă de temei, apelul declarat de Valentin Bolun și menținută hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 21 mai 2015, prin care acțiunea a fost admisă integral

constată:

La 15 decembrie 2014, Eduard Ciocanu, reprezentat de avocatul Petru Răileanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Bolun cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza recipiselor de împrumut din 05 noiembrie 2011, a transmis lui Valentin Bolun cu împrumut sumele de 5000 Euro și de 15000 Dolari SUA, cu termenele de rambursare 01 martie 2012 și respectiv 01 iunie 2012.

Menționează că, în baza recipisei din 15 februarie 2012, i-a mai transmis lui Valentin Bolun cu împrumut suma de 20000 Euro, cu termenul de rambursare 01 septembrie 2012, ulterior, în baza recipisei din 09 martie 2012, i-a mai transmis cu împrumut sumele de 10000 Euro și de 7000 Dolari SUA, cu termenul de rambursare 01 ianuarie 2013 în total, i-a transmis lui Valentin Bolun cu împrumut sumele de 35000 Euro și 22000 Dolari SUA.

Afirmă că Valentin Bolun nu reacționa la multiplele apeluri și cerințe privind restituirea datoriei, iar la data de 17 ianuarie 2014, a expediat acestuia o reclamație, recepționată de ultimul la 05 februarie 2014, prin care i-a solicitat în termen de 15 zile stingerea datoriei, însă Valentin Bolun în termenul stabilit nu și-a onorat obligația de achitare a datoriei.

Relevă că, procedura extrajudiciară privind soluționarea pe cale amiabilă a litigiului nu s-a soldat cu succes.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 512 alin. (1), 867 alin. (1), 871 alin. (1), art. 872 alin. (1) Cod civil, art. 85, 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Valentin Bolun a sumei de 35000 Euro și 22000 dolari SUA, cât și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Nisporeni din 06 martie 2015 a fost declinată de către Judecătoria Nisporeni competența de la judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată a lui Eduard Ciocanu, reprezentat de avocatul Petru Răileanu împotriva lui Valentin Bolun cu privire la încasarea datoriei, strămutată pricina spre examinare instanței competente, Judecătoria sect. Buiucani, mun. Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2015 a fost constatată competența Judecătoriei Nisporeni la judecarea în fond a pricinii civile la cererea de chemare în judecată a lui Eduard Ciocanu, reprezentat de avocatul Petru Răileanu împotriva lui Valentin Bolun cu privire la încasarea datoriei, remisă pricina civilă spre judecare în fond la Judecătoria Nisporeni.

Prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 26 august 2015 a fost admisă integral acțiunea, încasat de la Valentin Bolun în beneficiul lui Eduard Ciocanu datoria în sumă de 35000 euro și 22000 dolari SUA, echivalent în lei moldovenești, potrivit cursului oficial stabilit de BNM valabil la momentul executării hotărârii și cheltuielile de judecată, formate din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în sumă de 25000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 a fost respins, din lipsă de temei, apelul declarat de Valentin Bolun și menținută hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 21 mai 2015.

La 10 martie 2016, Valentin Bolun a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanței, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii sau restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că pricina civilă a fost examinată în lipsa sa, iar la materialele dosarului nu există dovada citării legale. Astfel, i-a fost încălcat accesul liber la justiție.

Sușține că desfășurarea ședinței de judecată în lipsa sa a dus la încălcarea dreptului la apărare, principiului contradictorialității și egalității în drepturile procedurale, principiul disponibilității, care presupune dreptul pârâtului de a folosi eficient mijloacele de apărare defensive cât și pe cele ofensive.

Mai relatează că în cadrul procesului urma să fie atras în calitate de pârât SRL „SPARTANEX”, deoarece contractele de împrumut a banilor au fost încheiate de Valentin Bolun nu în calitate de persoană fizică, ci în calitatea sa de administrator a persoanei juridice.

Indică că admisibilitatea probei constituie o chestiune atât de drept material, în cazul probei pre-constituite, cât și de drept procesual, sub aspectul administrării acesteia. În speță, instanța de apel nu argumentează prin ce sânt dispozițiile de încasare inadmisibile și nepertinente, din perspectiva dreptului material. Adică, instanța de apel nu indică norma care conține prescripția semnării dispoziției de încasare, în speță, de către împrumutător.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, la 22 decembrie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată (f. d. 189, vol. I), careva date despre recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 martie 2016 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din alte considerente decât cele invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

La caz, instanța de recurs reține că contrar dispozițiilor citate, decizia instanței de apel conține discrepante cu privire la hotărârea primei instanțe contestate cu apel, prin urmare nu poate fi menținută.

Astfel, după cum rezultă din materialele pricinii, prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 26 august 2015 a fost admisă integral acțiunea, încasat de la Valentin Bolun în beneficiul lui Eduard Ciocanu datoria în sumă de 35000 euro și 22000 dolari SUA, echivalent în lei moldovenești, potrivit cursului oficial stabilit de BNM valabil la momentul executării hotărârii și cheltuielile de judecată, formate din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în sumă de 25000 lei.

Totodată, se constată că, judecând apelul depus de către Valentin Bolun, împotriva hotărârii Judecătorei Nisporeni din 26 august 2015, instanța de apel în decizia din 03 decembrie 2015 a făcut referire la hotărârea Judecătorei Nisporeni din 21 mai 2015.

Ca urmare, este evident că instanța de apel a supus verificării o hotărâre judecătorească inexistentă și care nu a fost contestată cu recurs, fiind cert că hotărârea Judecătorei Nisporeni adoptată în speță este din 26 august 2015, mai mult că și apelul declarat de către Valentin Bolun a fost depus, la fel, împotriva hotărârii Judecătorei Nisporeni din 26 august 2015.

Or, atât din dispozitivul deciziei adoptate la 03 decembrie 2015, cât și din conținutul deciziei motivate (partea introductivă, partea descriptivă, cât și dispozitivă) rezultă că instanța de apel a supus examinării apelul declarat de către Valentin Bolun împotriva hotărârii Judecătorei Nisporeni din 21 mai 2015 și a verificat legalitatea hotărârii Judecătorei Nisporeni din 21 mai 2015, la fel a menținut hotărârea Judecătorei Nisporeni din 21 mai 2015.

În același timp instanța de recurs remarcă că materialele pricinii denotă cu certitudine că la 21 mai 2015 nu a fost adoptată o hotărâre în pricina dată, Judecătoria Nisporeni la această dată emitând doar o încheiere prin care a fost stabilit termenul de judecare a pricinii în ședința de judecată pentru 22 iunie 2015 ora 11:00, iar la 22 iunie 2015 ședința de judecată a fost amânată pentru 09 iulie 2015, din cauza deconectării energiei electrice, la 09 iulie 2015, în cauză, fost anunțată întrerupere pentru 26 august 2015, dată când a și fost pronunțat dispozitivul hotărârii contestate cu apel.

Aceste circumstanțe direct rezultă atât din procesele-verbale ale ședinței de judecată în prima instanță, cât și din dispozitivul hotărârii primei instanțe (f. d. 102, 103, 115 vol. I).

Pe cale de consecință, instanța de recurs remarcă că eroarea dată nu este una tehnică, care ar putea fi corectată prin adoptarea unui act judecătoresc de corectare, prin prisma art. 249 CPC, dar este una vădită și esențială, or, pe lângă faptul că atât în conținutul dispozitivului deciziei din 03 decembrie 2015, cât și a deciziei motivate, instanța de apel niciodată nu a făcut referire la hotărârea Judecătorei Nisporeni din 26 august 2015, dar a vizat o hotărâre din 21 mai 2015, se constată că și în încheierea din 26 noiembrie 2015, prin care a fost admis parțial demersul apelantului Valentin Bolun cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, instanța de apel face referire la aceeași hotărârea Judecătorei Nisporeni din 21 mai 2015.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară admisă nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Valentin Bolun.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Eduard Ciocanu, reprezentat de avocatul Petru Răileanu împotriva lui Valentin Bolun cu privire la încasarea datoriei , cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Valentina Clevadî

Mariana Pitic

Ala Cobăneanu